

A Cetina vízkelete

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

Túléltem a szabadságom Horvátországban – olvastuk a humorosnak szánt pólófeliratot még az 1990-es évek elején Krk szigetének egyik tengerparti piacán. A balkáni háború éveiben csak néhány elszánt bűvár merészkedett déli szomszédunkhoz, ahol azután a hosszú, háborítatlan partok közelében mindenki szabadon hódolhatott szenvedélyének. A Dinári-hegység túraújtjainak felfedezésére azonban ekkor még senki sem vállalkozott. Az Adria partját azóta minden nyáron a strandolók tömege lepi el, de a hegyekben csak az ismert látványosságok közelében találkozhatunk nagyobb számú kirándulóval. Időközben szerencsére megtörtént a legmagasabb horvát csúcshoz vezető útvonalak aknamentesítése, így a tengerparti program mellett a túrázni vágyók az ország tetejére is felkapaszkodhatnak.

A VILÁGÖRÖKSÉG RÉSE

A túrát megelőző napon a Plitvicei-tavakhoz látogattunk el, mely nem csak Horvátország legnagyobb és legrégebbi nemzeti parkja, hanem felkerült az UNESCO világörökség listájára is. Megéri mind a felső, mind az alsó tórendszert felkeresni, amire a jól szervezett autóbusz- és hajóközlekedés ellenére legalább 4–5 órát érdemes szánni. Ha a pallókon hőmpölygő turistaáradatot elhagyjuk és felkapaszkodunk egy-egy kilátópontra, a tóvidék páratlan panorámával ajándékoz meg bennünket.

A Dinara csúcsa felé vezető útvonalak közül mi a Glavas utat választottuk, ezért a plitvicei megállót követően Knin, majd Kijevo felé vettük

az irányt. Az utóbbi településen kicsi irányítótábla jelzi Unista falu nevét, ami arról nevezetes, hogy bár Bosznia területén található, autóval kizárólag Horvátország felől közelíthető meg. Ha rákanyarodunk erre az útra, néhány kilométer megtétele után elérjük Glavas falucska szélét, ahol az út bal oldalán, egy kőből épült buszmegálló oldalára festett térképvázlat jelenti a túraútvonal kezdetét. Maga a rajz ugyan magas információ-tartalommal nem bír, innen azonban a kiválóan felújított jeleken akár térkép nélkül is eltalálhatunk az ország legmagasabb pontjára.

„NAPÁLLÓ” ÖLTÖZET SZÜKSÉGES!

Az éjszakát egy közeli tisztaon töltöttük, majd a reggeli felhők védelmében nekiindultunk a kopár szikláknak. Az egykor fákkal benőtt

CSÚCSOK

A Dinári-hegységrendszer részét képező és annak nevét adó Dinara-hegység legmagasabb pontja, az 1913 méteres Troglav nem Horvátországban van. Az említett csúcs a horvát-bosnyák határ közelében, de már Bosznia-Hercegovina területén emelkedik, így Horvátország legmagasabb pontjának az 1831 méteres Dinara-csúcs számít. Az egész hegységrendszer legmagasabb pontja egyébként a montenegrói Durmitorban található 2522 méteres Bobotov Kuk, ami a „Fekete Hegyek” legnagyobbika, vagyis ez jelenti a független Montenegro (Crna Gora) tetejét. Újabb megmászásra csábító csúcs!

Ködös túra a csúcstra

Vízesés a Plitvicei N. Parkban

hegységben az erdőirtás, majd a legeltetés megtette hatását. Útközben alig találkoztunk facsoportokkal, a magasabb régió törpefenyői pedig méretüknél fogva nem védhetik árnyékukkal a Dinara felé igyekvő túrázókat. Napsütéses időben hosszú ujjú és szárú, vékony ruházat és bőségesen számolt folyadék nélkül nem érdemes a csúcsra indulni. Röviddel a falu elhagyása után Glavas 14. században épült várának romja, majd egy barlang hatalmas, kettős szádája tűnt szemünkbe. A mészkö jellegzetes karsztos képződményeivel utunk későbbi szakaszán is többször találkoztunk. A barlang közelében a turistajelzés forrást is jelöl, a kútszerű mélyedésben található pocsolya azonban legfeljebb kézmosásra alkalmas.

HOL IS A CSÚCS?

A jelzések kiválóak, aminek végig nagy hasznát vettük. Az út kezdeti szakaszán inkább biztonsági okok miatt igyekeztünk követni őket, később pedig hatalmas köd ereszkedett ránk, ekkor jelek nélkül lehetetlen lett volna a tájékozódás. Az ösvény egymás után vette a kanyarokat, mi pedig találgattuk, melyik lehet a kiszemelt csúcsunk. Egy sziklás kiemelkedés után törpefenyvesbe, majd lefelé vezető keskeny csapásra értünk, amitől kissé elbizonytalanodtunk, de kisvártatva újra szelíd emelkedőn találtuk magunkat. Rövidesen kicsi jelzőkővet pillantottunk meg, tetején a horvát nemzeti színekkel. Feljutottunk a Dinarára, az ország legmagasabb pontjára. Elkészültek a csúcscsok, és a csúcscsoki is elfogyott, amikor a köd egy pillanatra feloszlott. A közeli emelkedőn keresztet vettünk észre, majd néhány perc múlva tényleg fenn álltunk az ország tetején. A túra kezdetét jelentő buszmegállótól indulva kényelmes sétával, fényképezéssel együtt bő négy óra alatt értük el a csúcst. A jól követhető ösvény, a frissen festett és kiváló minőségű jelzések ellenére az útvonalat kevesen járhatják. Mi legalábbis hétvégi túránk során egész nap nem találkoztunk egy teremtet lélekkel sem.

A BARLANGBÓL FOLYÓ FOLYÓ

A Dinara térségében járva érdemes felkeresni a kicsi Cetina települést, ahol a hasonló nevű folyó 100 méter mély barlangból fakadó vize a karsztjelenségekben bővelkedő hegység újabb színfoltját jelenti. A település másik látnivalója a közeli temető romjaiban is impozáns építménye, Horvátország legrégebb keresztény temploma.

A túrát követően már esteledett, mire az Adria partjára értünk, de a frissítő hullámokat mégsem hagytuk ki. Több időt most nem is szántunk a tengerre, hazafelé ugyanis a Krka-vízesés felkeresését tűztük ki célul. A Plitvicei-tavak után akár unalmasnak is gondolhatnánk a harmadannyi területen fekvő nemzeti park zuhatagai között tett sétát, a valóság azonban más. A Krka-vízesés és környéke az először ide látogatók számára meglepetést is tartogat.

TERMÉSZETI ÉS NÉPI ÉRTÉKEK

A parkot érdemes a déli út felől, Skradin irányából megközelíteni, innen ugyanis hajóval díjtalanul szállítják a kirándulókat a nemzeti park

A Plitvicei-tavak látképe

Glavas várromja a Dinara lábánál

bejárathoz. A számos kisebb-nagyobb zúgó mellett a térség geológiai érdekessége a mésztufa, mely a víz mésztartalmából rakódik le, és sétánk során jól megfigyelhető. A természeti látnivalók mellett a nemzeti park további érdekességét jelenti a vízzel kapcsolatos és más népi mesterségek bemutatása. Láthatunk malmot és tilolót éppúgy, mint kovácsműhelyt vagy régi használati tárgyakkal felszerelt konyhát.

A tengerparti pihenés mellett érdemes tehát felkeresni az ország más természeti látnivalóit is. A nemzeti parkokban persze a hétvégék során vagy a nyári szezonban nem ritka a strandokhoz hasonló zsúfoltság. Aki szeretné a tömeget elkerülni, nekiindulhat a Dinara csúcsa felé vezető jelzett utaknak. Bármelyik lehetőséget választjuk is, abban mindenki egyet fog érteni: Horvátország nem csak az Adria!

A Krka-vízesés